

AKATALPA

Kasım 2025 - Sayı 311

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Reha YÜNLÜEL

BANA BANABANA BAN BANA (UTANMAZIN ŞARKISI)

her yerde olmaya çalışmak
her yerde görünür
karizmasına
cicili bicili ihtimam
allah nazardan saklaya
saklasın saklasın
da gözü körolasıca imaj
da halbuki dururken
yaptığı dururken ettiği
eylediği dururken
şişmanlatmadan böbrünü
zevkten anırtmadan
hayata turist
ol-ma-dan
kendine el
ruhuna muhacir
ol-ma-dan
yer kap-ma-dan el it-me-den
çel-me-le-me-den a-yart-ma-dan
ar-dın-dan ko-nuş-ma-dan it-me-den vur-ma-dan
ka-ta-kul-li yap-ma-dan
hani bana hani bana
de-me-den
hep bi-ri-cik ol-ma-dan
nam yolunda biraz sıkılarak
biraz mahcup biraz
çok değil biraz yahu
na-lın-cı ke-se-ri-ne
su-lan-ma-dan
ban-ma-dan bana bandıra
bandıra a-ban-ma-dan
yuh de-dirt-me-den
çüşüş-let-me-den
biraz mahcup
çok değil
biraz az biraz

Hasan ÇELİKKOL

K MAHKÛM EDİLDİ DİYE YAZILDIM

Siyasi bir davada mahkeme kuruldu
İmkânsız bir denklemin içinde kayboldum

Saat tam beşti
Gözaltına aldılar
Bu yüzden hiç uyumamış gibi yorgundu bedenim

Kaç gün kalacaktım burada bilmiyorum
Oysa ben doğacak sabahların sesi olacaktım
Aynı yollardan geçip evime gidecektim sakın bir yokuşu
çıkıp
Saçlarım inadına savrulacaktı rüzgârda

Ertesi gün, “K mahkûm edildi” diye yazdı gazeteler
Pencereden atlayıp intihar eden bir gencin haberi yanında
Rüzgâr olmakla suçlu bulunmuştum
Çok tuhaf
Rüzgâr da ben oluyormuşum

Ben K, rüzgâr olup da mahkûm edilen
Soruyorum, ben suçlu muyum

Gülçin Yağmur Akbulut, Yusuf Alper, Sevil Avşar, Cansu Aydın, Atan Başkesen, Adil Başoğlu, Kemal Bayrakçı, Dilek Bayram, Kaan Ramazan Çakalı, Cemile Çakır, Âba Müslim Çelik, Hasan Çelikkol, Filiz Kalkışım Çolak, Neslihan Dağlı, Ramis Dara, Kalender Durukan, Hasan Efe, Barış Erdoğan, Osman Serhat Erkekli, Emre Erol, Uluay Koçak Güvener, Nihan Işıker, Gülsüm Işıldar, Meral Aydın İpek, Yunus Karakoyun, Arzu Kaya, Peria Kayra, Onur Koca, Arif Mete, Mustafa Oğuz, Emin Orhan, Mine Ömer, Turgut Can Özdemir, Seher Özkök, Ozan Öztepe, Mehmet Rayman, Muharrem Sönmez, Kazım Şahin, Süreyya Şahin, Hasan Ünal Tekağaç, Ramazan Teknikel, Gültekin Tezcan, Mehmet Akif Tutumlu, Fırat Werger, Rıdvan Yıldız, İsmail Güney Yılmaz, Reha Yünlüel.

ŞİİR NE DEĞİLDİR?

Süreyya ŞAHİN

Şiirin çoğu zaman ne olduğu anlatılır. Duyguların söze dökülüşü denir, insanın kendine ve dünyaya açtığı kapı denir... Ve daha birçok anlama sığdırılmaya çalışılır. Ama ben 'şiir ne değildir?' diye sormayı daha anlamlı buluyorum. Çünkü şiirin ne olduğunu ararken, her şey bulanıklaşıyor; oysa ne olmadığını fark ettiğimde, sanki bir sis aralanıyor içimde. Bence şiir, tanımlandığı anda eksilmeye başlıyor ve şiirin tadına anlamakla değil, onunla yaşarken varılıyor.

Ben şiiri çok küçük yaşlarda tanıdım; ama o zaman şiirin ne olduğunu bilmiyordum. İran'da yaşayan şair akrabalarımın şiirler okuduğu kasetleri dinleyerek büyüdüm. O büyü, masalsı sesler, kelimelerin içinde deli dolu taylar gibi koşturuyordu. Sonra büyüdüm, kelimeler çoğaldı, anlamlar üst üste bindi şiirin yerini hiçbir şey tutmadı. Belki bu yüzden şiir hâlâ benim için bir şey *anlatmak* değil, bir şeyin içinde öylece kalmak demek. Bazen sessizlik, bazen sızı gibi. Bazen de bir sözü tam söyleyememek. Şiir, belki de söylenemeyenin - ısrarla- etrafından dolaşmaktır.

Şiir, görünenin aynası değildir. Gördüklerimizi, duyduklarımızı ya da hissettiklerimizi anlatmak hiç değildir. Dış dünyanın bir fotoğrafı olsaydı, içimizdeki o sessiz titreşime dokunamazdı. Şiir, kelimelerden kurulmuş bir düzen de değil, anlam taşımakla görevli bir araç hiç değil. Bazen anlamdan kaçıyor, bazen sessizliğe yaslanıyor. Bazen sadece orada duruyor, bir nefes/ses/sessizlik gibi. Bana kalırsa şiir, var olan her şeye rağmen ayakta duran bir 'hiçlik biçimidir.' Belki de bu yüzden bu kadar canlı ve bu kadar umursamaz.

Şiir, hiçbir tanımın içine sığmaz. Hiçbir disiplinin, hiçbir kavramın hizasında durmaz. Çünkü şiir sabitlenmeyi reddeder. Onu bir biçime, bir kurala, bir düzene sokmak, onun nefesini kesmek, sesini kırmaktır. Dilin sınırına geldiği, anlamın dağıldığı yerdedir şiir. O yüzden işte bazen dizelere bile sığmaz; bazen bir susuş, bazen bir bakış, bazen zifiri karanlıktır. Ama hep oradadır; duymak isteyene bir şekilde kendini duyurur.

Şiir, açıklama biçimi değildir. Çünkü açıklamak, bilinmeyi biliniyor kılmaktır. Oysa şiir, bilinmeyenin ta kendisidir. Cevap vermez, hatta bazen sorunun anlamını da yıkar. Şiiri anlamak çözümleme işi değil, bir sezgi meselesidir. Akılla değil, içgüdüyle yaklaşılr ona. Çünkü şiir, bilmenin değil, bulmanın dilidir. Tesadüfün, rastlantının, içe doğuşun dilidir. Bazen bir cümleyle gelir, bazen bir ömür susar.

Şiir kimsenin malı değildir. Ne yazanın ne okuyandır. Yayımlandığı anda çoğalır; her zihinde başka bir sese dönüşür. Şiir, anlamın mülkiyetini reddeder. Her okurda yeniden doğar, her gözde başka bir ışıkla parlar. Bazen aynı dize, iki farklı insanda iki farklı yara açar. Şiir, hakikatin kendisi değil, o hakikatin kırılmış aynadaki binlerce parçasıdır. Her parça başka bir yüzü gösterir; her yüz başka bir sessizliği.

Şiir zamansızdır. Ne geçmişe aittir ne geleceğe. Hep 'şimdi'dedir. Ama o şimdi, zamanın çizgisine bağlı değildir. Hem bir ana sıkışır hem de o anı evrenin bütün yüküyle doldurur. Bazen bir saniye sürer, bazen yıllarca içinde yankılanır. Şiiri bir 'an' olarak görmek, onun sonsuzluğunu yok saymaktır.

Ve şiir bir kaçış değildir. Onu gerçeklikten uzaklaşmak için yazmak, şiirin özünü zedeler. Çünkü şiir, tam tersine, gerçeğin en çıplak halidir. Bazen içimizde bastırdığımız her şeyin dili olur. Bazen acıyı, bazen utancı, bazen de sıradan bir sabahın ağırlığını taşır. Şiir, kaçmak değil; kalmak, dayanmak,

Yusuf ALPER

SUSKUNLUĞUN SULARINA

Uçurumdan uçan ceylan
Tariyordu saçlarını denizin

Öptüm dağımı ovamı
Dağ güldü ova güldü

Yaban yalnız tinimi taktı eteğine
Suskunluğun sularına yürüdü

Karardı yok oldu güneş
Güneşten yansıyan deniz

Denizden yansıyan orman
Dağ ova sen ben

Dalım el sallıyordu arkamdan
Budağım yaprağım suyum

Tuttu güneşi geri döndürdü
Yansıdı deniz, güneşten gözleri

Uzandım tutmaya, elim yüzümdeydi

Kazım ŞAHİN

YAĞMURUN ALTINDA

Bu rüzgâr tüm yaralara iyi geliyor
Otları ezberletiyor okşuyor taşları
cadde boyunca yayıyor kokunu
Bu saçların bu bakışların bu gökyüzü

Bu kalbim az önce bir papatya gibi açtı
Seviyorsa okyanus sevmiyorsa devrilen dağ
Gövdemde dolaşan ateş yüzüm yosun
Şu omuzumdaki kuş hiç uçmasa

Bir söz tüm yaralara iyi geliyor
Dizine uzatıyor başınızı sevgilinin
Değiştiriyor rengini güneşin
Büyüdükçe büyüyor içinizde bir ayçiçeği

Bu yüzüm yazılmış defter
Hep bekler yağmurun altında

görmek, açığa çıkarmaktır. Şiir, yakından bakmaktır, hatta fazlasıyla yakından.

Bu yüzden şiir, ne bir araçtır ne de bir sonuç; ne bir açıklamadır ne de bir tanım.

Şiir, insanın ve evrenin en kırılgan yeridir.

Şiir, yokluğun dile gelme biçimidir.

Bazen düşünüyorum; belki de şiir, yazarken değil, yazmadığım yerde doğuyor.

Belki de şiir, sustuğum o son cümlelerin içinde kalıyor.

Peki ya senin için, şiir ne değildir?

AK AY'a

Rüzgâr sert eserse iş bu
gitar ağılatır gülüşleri
ko! söğüt ağacı düşünsün
hu erenler oysa
bir şey olmaz çınara

Mürver çiçeği aşk ile
içerikli gövdelenir ah
segâh perdesine yakın
rembetikoya el veren
semah

göksel üzüncü konalga
ezgi, nidanın geldiği yer
zorla şans mı? Arsız
devrimcileşiyor hâlâ
şuncağız

Altı(n) telin olunmak
isterdim sevimli baba
Ekim oğul, deme, gümüş
bulursun! Buğ(u)lem
ben, -yazısız gölge

Üzüm suyu ya,
şişelere dolar ah
boşluğun sarhoşluğuyla
şıra

Anam, **Nur**'sun
sen, **Sel** ve kavgam
işle beni, kanaviçe
düşlerine

Bu nasıl iş bala, zor
meğer iğne deliğinden
geçmek gibi bir şey
meneviş handiyse
ayol

Şair der ki, Güneş,
sunak Tanrıya
kısıp gül içinde
gelen baharı
emzirdiği

Uluay Koçak GÜVENER

KOŞUL

dar bir sokakla başlar yaşamın koşulları
herkesten muaf elbette
birden az
azdan çok
kaderiyle aşk yaşayanlar
elbette dağların ardından kavuşamayacaktır hayaller
âlemine

ÖLÜME DAİR

Sabahat Doluca'nın hatırasına hürmetle

Günü serbest vezinle
Geceyi aruzla karşılarken
Hayatta kalmak için bahane
Çoktur, bulunur
Bir virgül, bir ünlem işareti!
Her günü öbür güne erteler
Yaşarken karınca kararınca
Ölüm hiç beklemediğin anda
Kapını çalmadan gelir
Bir renk, bir kelime, bir nota
Bırakmamışsa ardında insan
Kimliksizdir artık
Ne A'yı, B'yi; ne kırmızıyı
Ne de nağmeyi bilir
Toprak susar, gül susar, bülbül susar
Gün gelir gerekçeler tükenir
Yolculuk doludizgin yaşanır da
Yaklaşınca ineceğin durak
Kapıyı bulamazsın, kelimeler incinir

Heves sararıp solar uzaklaşırken dünya
Yaşamak için gerekçesi kalmayan
Bir cümle dahi kuramaz güle ve aşka dair
Yaşayamaz! Ölür!

4 Ağustos 2025

Mehmet RAYMAN

ÇİY ÇİÇEĞİ

bu masadan hiç ayrılmaz
ayla güneşin değişim süreci
yaşadığın günleri bile geçer
iliğine yapışan düğme

bir bulduru haritası
taşın toprağın yılıkısı rüzgâr
geçen zaman içinde değilim
en kolay saydığım ikişer
hep iç içe yaşadığımız günler

erken düştüm yollara
dünyanın en sevdiği kadınımdı
güneşi görünce hemen açılır saçılır
bir değişime çekerdim sokakları
ayçiçekleri çok yakın birbirine

düşlerimiz çıkmış geceden
çiy çiçeği gözlerin halkası morumsu
bulutlara bakınca hatırladım seni
çok içten bakıyordun gökyüzüne

Aforizmalar IV

Mehmet Akif TUTUMLU

1. “*Kitap hayattır*” : Yayınevi sitesinde yer alan bir motto. Kitabın önemini vurgulaması bakımından doğru, ama tersi değil: Hayat, kitap değildir, hem de *hiç* değildir.

2. Şair Süleyman Nazif, Paris’te iken, dengesiz biri kendisine mektupla hakaret eder; Nazif’in düelloya daveti üzerine adam korkup af diler; şairimiz, kendisine yönelik hakareti affettiğini ancak mektuptaki imla hatasını (mektuptaki dünya kelimesi yanlış yazılmıştır) affedemeyeceğini şöyle bildirir: “*Hakkımdaki tecavüzünü affettim. Fakat bana yolladığın mektuptaki ‘dünya’ kelimesini yanlış yazmışsın. İmlâya tecavüzünü imkânı yok affedemem.*” Ortalama okur bunun abartılı bir davranış olduğunu düşünebilir ancak öyle değil: Dile, kelimelere karşı hata *toplumun* tümüne yönelik bir yanlış ima eder, dolayısıyla kişi bizzat kendisine yönelik hatayı affedebilir ama toplumu temsil etme yetkisi bulunmadığından topluma yönelik hatayı - sözüm ona- affetmesi de bir anlam taşımaz.

3. Yalanın kusurlu olup olmadığı, onun gerçeğin eksikliğini ne ölçüde kapattığına göre ölçülmeli.

4. *Hiçbir duygu*, der bir denemesinde Santayana, *akıldan üstün olamaz*. Evet, ileriye görmek, bizi olası belalardan korumak bakımından filozof yazarımızın söylediğine katılmak mümkün, ama anlamın, bireysel anlamın oluşmasında, hayatın güçlüklerine direnme gücünün oluşmasında duyguların başat gücünü nasıl göz ardı ederiz? Sevmeden, sevilmeden nasıl kalabiliriz ayakta ?

5. Dili *kullanan* varolanı söylemiş olur, oysa ancak dili *konusmayı* başaran anlatabilir kuzey masalını ve işte o zaman ona doğru ışıldamaya başlar gerçeğin varolmayan yüzü.

6. Kafka’nın, dostu Max Brod’a tüm kitaplarını yakmasını vasiyet etmesi çok anlaşılır bir şey: Kelimeleri, cümleleri, metinleri ateş kavminden olan bir yazardan başka neyi vasiyet etmesi beklenirdi ki?

7. Gerçek yazar, gerçek şair dediğin kişi, kelimelerin kalp atışlarını duyan kişidir.

8. Vasat bir şair-yazar olmaktansa iyi bir okur olmanın daha rasyonel bir tercih olmasına rağmen, insanlar genellikle tersini yaparlar. Kanımca bunun sebebi, *iyi okur* sıfatının, egonun somut statü talebini karıştılamamasıdır.

9. Çağımız, yüksek edebiyata yeni yalnızlıklar kattı.

10. Varoluşsal bir ihtiyaca karşılık gelmeyen yazma edimi -seri üretim çabası yüksek edebiyata eklenmeyeceği gibi, toplumda bir kimlik, statü kapma kaygısından öteye gitmez, ki bu da sanatçı kişiliğinin değil, sıradan insanın amacıdır.

SÖYLE ONA BEKLİYORUM

Seni çikolatayla, şekerle kandırır
Balkondan bakar, gelene geçene anırır
Âdeta irice bir hıyarı andırır
Söyle ona gelecekse yoğurt alıp gelsin

En sevdiği sakız Tipitip’tir
Denize girer, mayosu beyaz sliptir
Evlerden irak olsun, o nasıl bir tiptir?
Söyle ona gelecekse mayosunu çıkarıp gelsin

Pokeri anasından, barbutu babasından öğrenmiş
Tütün sarar, balkonunda ot yetiştirmiş
Allah başı şılsın, pek de hayırlı bir evlat imiş
Söyle ona gelecekse akşam batağa gelsin

Namuslu tüccardır, topal eşiği yarış atı diye satar
Alkol kullanmaz, dört dörtlük sahte içki yapar
Ahirete inanır, küçüklüğünden beri ineğe tapar
Söyle ona gelecekse Hindistan’a gelsin

Boynuna üç metre altın zincir takmış
Güneşin altında marsık gibi yanmış
Peştamalı kışında, belli ki hamamdan yeni çıkmış
Söyle ona gelecekse göbek taşına gelsin

Hayranlıkla bakarsın, sanki teni bebek cildi
Aha, bak! Daha yeni epilasyondan geldi
Bu nasıl iş? Kaşlarının ortası daha dün dolu değil miydi?
Söyle ona gelecekse cımbızını alıp gelsin

Sokaklarda durmadan volta atar
Aylak aylak dolaşır sağa sola caka satar
Çobansız koyunsun, dikkat et seni de kapar
Söyle ona gelecekse köpeklerini alıp gelsin

Keldir, ilacı olsa kendi başına sürer
Sakın kanma, seni bir ömür üzer
Kara günlerin inan çok zor geçer
Söyle ona gelecekse saç ektirip gelsin

Yanık yerin otudur, şüphesiz tez biter
Başkasına meyledip seni terk eder
Veresiye şarap içer, ikimizi de sarhoş eder
Söyle ona gelecekse otuz beşliğimi alıp gelsin

Gözlüğü koynundadır, tespihi elinde
Gözleri her daim senin üstünde
Ben ona yapacağımı bilirim günü geldiğinde
Söyle ona gelecekse hastaneye gelsin

Hipodromdur en sevdiği mekânı
Paradır hem dini hem de imanı
Aklından çıkarmasın, benim onun en büyük imtihanı
Söyle ona gelecekse güzel çalışıp gelsin

Nereden buldun bu cibilliyetsiz çakalı?
Tepemin tasını attıran kıtıpiyoz çakalı
Kabri hazır, bekliyor başında Kaan Ramazan Çakalı
Söyle ona gelecekse bu sözlerimi iyi belleyip gelsin

MEMLEKETİMDEN İSYAN
MANZARALARI - XCIII

İSMAİL DEVRİM'İ TANIR MISINIZ?

Ey cemati müslimiiiiinnn...
Neden yaşar insan
bir pantolon alamazsa
bakamazsa çoluğuna çocuğuna
Neden susar Rüya Ana
düş kuramayan
babalara...
Nereye varır şafaktan kaçan gece
Bir ben miyim hayata göçebe?

Değil mi ki ömür
hayata alışmakla geçer
Doğuya giden her trene
iki can biner biri döner
Hayat dediğimiz pis sakallıdır
somurtkandır,
böğürür
Yirmi eylül ikibinonsekiz
yağmurlu soğuk bir gündür
ve hep öyle kalacaktır
dingin
ama
özgür

Zartası zurtası kalmadı bu işin
İ ş t e
c e b i m d e
y i r m i l i r a !

Savulun zındıklar
afra tafracılar
savulun zırtapozlar
var olduğum için ölüyor
dünya

Koşmamı tutsam
titrememi tutsam
gezdirsem ayaklarımı
sığ sokaklarında
Kocaeli'nin
Bin kafiye geçirsem
bin redif bin cinas
yeter mi oğluma yadigâr şiirime

Hiçbir türkünün diline değmez adım
azığım ekmek katığım canım
Hak yerini bulmadıkça
tavaf edecek her daim
acım

Bundan gayrı lafügüzaf
buyrun cenaze namazıma
Eeeeeer kişi niyetine...

RÜYAYI GÜNDÜZ GÖRENLER

Sonra kimsenin beni sevmediğini öğrendim
Ve fark ettim kimsenin kimseyi sevmediğini
Annem o kadar sevmiş istemiş ki beni
Kimseye kalmamış beni sevmek eziyeti.

Biz rüyayı gündüz görenler
Gecenin hakikatini sözsüz serenler
Anneler, yetimler ve eli böğründe öksüzler
Aya tutunup yıldızlara ihanet edenler
Geceye bir örtü gibi sarılan kollar
Şimdi gündüzün çekip gittiği yerdeler.

Ayağımın izi beni yolumdan döndürürken
İçime koyduğün heyecanı nasıl vereyim
Göğün yüzüne?
Bir kuş kanadı yorgunluğuyum
Yarı ölü bir bülbül aşk bahçesinde.

Biz rüyayı gündüz görenler
Ve bekleyenler gelmeyecek olanı
Aslayı, yazığı ve yalnızlığı
Yazanlar bileğine kesikle;
Beslerler gidenin ardından intiharı.

Beklerler ve beslerler bir şairin yarasında;
Bilirler kelime yaradan gelir
İzidir zamanın tende;
Bundan geçerken kelimedenden kelimeye
Düşerler mana denilen yükseklikten
Kendilerine...

KÖZSAKLI

ışık titriyor,
belki de karanlık tek anlam
gözlerini kapayan geceye doğru.

eksik yıldızları saymayı bıraktım.
ayrılık, avuçlardan düşen yağmur;
sanki hâlâ
içimde uyuyorsun.

her nefes bir yıkıntı,
zaman kurudu,
göğsümde devrilmiş bir tekne.

biliyorum:
son var,
çünkü sen hâlâ
benden daha uzunsun.

artık çağırıyorum seni,
ey sönmeyen köz.

MEVSİMLER, MEVSİMLER, MEVSİMLER

Bariş ERDOĞAN

*kimse görmeden toplanmalı kurgunluklar
incelikler mevsimidir sonbahar*

İçindeki sonbaharı kendin biç.

Benim mevsimlerim günlük nüksediyor dostlar: Pazartesi veremim, salı nikris, çarşamba alzheimer başlangıcı, perşembe ceviz yeşili. Evet, böyle bir hastalık icat ettim. Hayata dönme hastalığı. Ceviz yeşili dediğim bahardır, gençliğimdir o ama günbatımı kadar sürmüyor. Ben hey diyene kadar pırrr. Sonra uzun sürdüğü söylenen olgunluk dönemim kapıyı çalar ki Bursa şeftalisi olgunluğunda; hayat nedir sorusuna karşılık bulamadan. Hatırımı sormaya gelen bir sonbahar kaldı, bir de yaralı kuşlar... Börtü böceğe güvenim yok. Seriliversem iki günde talan ederler bir ömür başkaları için sakladığım gözlerimi, kalbimi, ellerimi... Derin derin baktığım gözüm bir bakmışsınız soluk bir istavrit gözü. Canım Sait Faik'in tasvirlerini özledim. Sonra saklı hazinem kalbim.... Onun adını anınca atışları göğsümü döven ergen kalbim? Tanrı'm fırlayıp çıkacak yerinden dediğim? Sakin bir tuz gölüne dönmüş. Ya onu sardığım kollarım, dudaklarında gezinen ellerim, sanki bir köşede unutulmuş yaba.

Hayatın iksiri olarak adlandıranlar vardır sonbaharı, ama hüznünü derinden hissedendenler bir fazla. Yahya Kemal'i karamsarlığa iten yaşlılık ve yalnızlık, sonbaharın ta kendisi değil midir? Ne der: *"Hulyâsı kalmayınca hayâtın ne zevki var?/ Bitsin, hayırlısıyla, bu beyhûde sonbahar!"*

Ben kendimi, yaşıma saklar oldum. Sır oldum. İlk kez karşılaşp da kimsiniz diye soranlara hüznün yol arkadaşıyım diye cevap veriyorum. Biraz Beşir'im, biraz Ahmet Cemil. Aşk-ı Memnu'dan çıkıp gelmiş veremli Beşir, Mai ve Siyah'ın topraklarına sürgün edilmiş umutsuz Ahmet Cemil.

Roman kahramanlarına ölümsüzlük bahşetmeyin, onlar hep hayatta.

Kalbi sürgün edilenlerin yurdu yoktur. Onlar için düştüğüm bir notum vardı, sabahları onu temcitletim: Yarım kalan aşklar sonbaharın soluk benizli hasta çocuklarıdır. Şimdi nerelerdedir çelimsiz ve kırılgan Felix, kim bilir? Henriette'in ruhuna kavuşmuş mudur? Sahi beni derinden yaralayan roman kahramanları gerçek hayattan daha hakiki. Benim bütün sorularım baldıran zehridir, cevaplamayın lütfen. Mevsimin etkisi olsa gerek.

Bu sonbahar beni verem edecek dostlar; bir tabak incir ikram etse incirlerinin arasına yılanını dahil ediyor. Oysa kelimelerden daha sinsi yılan olmadığını da bilirim. Bir gerçeği itiraf edeyim: Hastalığım ne sonbahar ne de kelimeler. Yatağında akıp giderken kesilivermem. Yerinde sayan, biriken bir ırmağım artık. Tortum verem etti, öldürdü beni. Zavallı Jean-Jacques Rousseau'yum, talihsiz ve dilsizliğe mahkum Cahit Sıtkı Tarancı'yım. Hasta ruhların tercümanı Peyami Safa'nın Nüzhet'ine kanan bir hastane müdavimi. Gelin beni alın. Çarşamba günleri olmasın, malum unutkanlığım zirve yapıyor. Kararsız kaldım, siz yine sonbaharda gelin. Cemal'im ne derdi: *"Sonbahar sanattır, diğerleri mevsim."*

Arzu KAYA

DERT DİVANI

iki büklüm mavi gözleriyle
kar kürüyor damda
kesekâğıdı yılları
biri bir şey söylediğinde
sıçırıyoruz
ıssızlıkta yankılanıyor
boşlukta daha çok görünüyoruz

karda kimsesizliğimiz
işte bir an
kelebek kaldırıyor
koca ümitsizliği

Geldiniz mi? Manastırın kapısına üç kez vurun, "Bahe!" diye seslenin. Ben duyuram.

Az önce buralardan yaz geçmiş, gören olmamış.

Yaz geçip gidiyor dostlarım. Biz de kalamayız bir yerlerde. İşte son ışıltısıyla denizden çekilen gözlerim, işte ağustos böceklerinin uğultusuna dayana dayana gelen kulaklarım, bir yaz terliğini sürükleyen ayaklarım... Bugün kendilerine ait mekâna çekilmenin eylülünü yaşıyor. Zaptedemediğim yalnız kalbim. Ben dünüm, dünkü bugünüm, dünkü yarınım sızlanmalarına verebileceğim bir cevabım yok. Belki de 70'lerin eylülünü sürükleyerek geliyorum. Hiçbir cümlesinin altını çizmesem de Mehmet Rauf'un, *"Ah şu insanlar! Şu insan kalbi! Yüz bin mânalı bir düğüm... İçinden çıkmak mümkün değil."* sözünü kemiklerime saplanıp kalmış kurşun gibi hissediyorum.

Yaz geçip gidiyor dostlarım. Biz de kalmayız bir yerlerde. Zavallı Necip de kalmamıştı kendini bulduğu ilk yerde. Her geçen gün Süreyyalaşarak canı yanıyordu. Kendini çölde mi buluyor, orayı denizleştiriyordu. Çölden vahaya... Yine de kalbini kanatıyor uzak kalmak. Yazdıklarımı okuyunca bu ben değil miyim korkusuna kapıldığım olmuyor değil. Hele Metin Altıok'un bıçak kanırtısı hissettiren, *"Sonbahar -ki acının değişmez dipnotudur-/ Sesinin solgun göğünde,/ Küçük bir yıldızla harfi tutuşturur./ Savrulur her yana kavruk kelimelerle,/ Yüreğini acıyla buruşturur./ Bakışının pasıyla zırhlanan dünya,/ Binlerce pıtrak yapıştırır yüzünün kumaşına./ Sonbahar -ki doyumsuz bir aşkın sonucudur-"* dizeleri.

Yaz geçip gidiyor dostlarım. Sizler de gideceksiniz. Anneniz gitmiştir, babanız gitmiştir, ah o dünya tatlısı sevdalınız gitmiştir. Yetişmek artık imkânsız onlara.

Ben biraz *Yaprak Dökümü*'yüm, biraz *Çavdar Tarlasında Çocuklar*'ım, ama en çok huzursuzluğun *Huzur*'uyum. Artık Emma'yı okuyup hüznün kalesinde ölümü bekleyemem, hele *"Uzaklık ya da ölüm, kuşku ya da ihanetten daha az zarar verir aşka."* diyen Andre Moruois'yı da. Gelin beni alın. Nerede olduğumu bilmiyorum.

Not: Hiç kimseyi sevmesiniz de adı eylül, saçları eylül, kalbi eylül olan kadınları seviniz.

Hasan Ünal TEKAĞAÇ

HAİKU DEMETİ

1.
Girmek istiyor
Pencereden içeri
Üşüyen yağmur.
2.
Ayna sanıyor,
Su birikintisini
Ceviz ağacı.
3.
Çitler olmasa,
Denize atlayacak
Dalgın ağaçlar.
4.
Yağmur yağınca,
Islandı kaldırımlar,
Bak, kurudu gök!
5.
Mahir işçidir
Mavi tulumlu dünya;
Dörtte üçü ter!

Mustafa OĞUZ

AHA VE DAHAYA YANAŞIK DÜZEN YÜRÜYENLER

Hepimiz biraz benzeriz
Hem sevdiklerimize hem sevmediklerimize
Onu şundan bunu ondan alırsız
Dikine dikine sözler ederiz çuvala sığmaz
Don Kişot ile akraba ilan ediliriz hemen
Aman derler aman ha, topla aklını başına
Dizini kır, otur oturduğun yerde

Sanki ben dağıttım aklımı başımdan
Zindanlara ben kapattım bebekli kadınları
Meclis koltuklarına ben diktim Firavun artığı insanları
Sanki ben yazdım yan yana
Kader ile coğrafyayı

Siz de benzersiniz inanın
Hınk deyip burnundan düşüklerinize
İnatta murat yok, boş laf bunlar
Çekiverin birine ne olacak canım
Mutlu olurversin bir an yakıştırmacılar
İçinizden dağıtın dünyayı yeniden
Biraz ıslık biraz eylemci bayraklarla

Uyku ile uyanıklık arasında uydurur şairler
Dünyanın gizli ve gizil savaş planlarını
Bırakın alımlara yazılı yazılar yazarlara kalsın
Falcı saçmalıklarıyla biterken bir şiir daha
Utançsız uyansın insanlar sabaha

Gültekin TEZCAN

İNZİVA

tut şu hüznün ucundan dünya ağır
saymadım günde kaç kez geçtim
bir odadan bir odaya
cümleler yazıp bozdum, ışığı unuttum
kapansın diye şiirler serptim onca yaraya

çocuklar mı?
kendini üstümde deneyen yağmur damlaları
evler, çıkmazına çare arayan sokaklar gibi hâlâ
ömrümü sürerken ellerimi bıraktığım yaşı çoktan geçtim
kim karşılar şimdi acısını renklendirmiş babaları
kapılar siyah beyaz bir aynılıkken
her eşiğin arkasında

biraz önceydi
akşamlar üstümde böyle eğreti durmadan az önce
bir dağ ne kadar sustuysa o kadar dağ
diye büyütülen insan
söze inanmaya başlamadan az önce

uzakları anlattım sana, uzaktaki yakınları
ama gidemeyen,
yola mı daha çok inanır
yorgun duvarlara mı?

Onur KOCA

BIKKINLIK UĞULTUSU

Sena'ya..

Yüzünde şehrin uğultusu
Dişlerimde kenetlenmiş ketum yalnızlıklar.
Akşamdan başlıyor münzevi kederlerimiz
Sokağın hacmiyle ölçülüyor ayrılıklar
Birkaç kadehe sığıyor hayat denilen o kayıp, esrârengiz
rüya.

Gözlerinin karalığında bileyliyorum ölü gövdemi paslı
bıçaklara
Saçlarının ayrılığa örüldüğü günden anlıyorum gecenin
matemini
Yakama ilikliyorum ilk intiharda uçurumlara çağırın
mağrur sesini,
Artık kalbimi deşecek yeni mısralar bulmalıyım
Kelimeleri haklı çıkarabilecek aşk karşısında.

Sen, sarhoş harflerin uykusuna yaslanan sıkıntımın çiçeği
Karaysam şimdi yüzümün geceye benzediğindendir
Bıçkınsam şehrin üzerimdeki mefhum şarkılarından
Öfkeliysem tenhâda unutulduğundandır gövdemin.

Artık topla kalbim yaralarını tüm kara parçalarından,
Sevdanı hüznün sularında sakla.
Ne varsa senden kalan, ne varsa senden hâtıra
Bırak sussun gölgesinde bu son gecenin.

YILSONU KİTAP DEĞERLENDİRMELERİ

Ramazan TEKNİKEL

Hemen her yıl dergilerin aralık sayılarında, gazetelerin sanat sayfalarında, özellikle de sanal edebiyat sitelerinde birçok şair, yazar tarafından o yıl çıkan kitapların içerisinden beğenilen kitaplar listesi hazırlanır. Bu konuda anketler, sormacalar yapılır. Şair, yazarlara o yıl yayımlanan kitaplar arasında beğendiği diyelim on şiir kitabı, on öykü kitabı, on roman ismi vermesi istenir.

Elbette istenen sayı değişebilir- Şair, yazarlar da okuduğu kitaplar arasından beğendiği kitaplardan isimler verir. Diyelim yazar yıl içinde elli şiir kitabı, otuz öykü kitabı, yirmi roman okumuştur, doğal olarak listesini de bunlar arasında yapacaktır. İyi ama ya okumadığı kitaplar? Belki yetmişli seksenli yıllarda bu şekilde kitap ismi sıralamak doğru olabilirdi, zira yayımlanan kitaplar zaten o sayılara yakın olurdu, zira yıl içinde diyelim yirmi roman, otuz öykü, elli şiir kitabı çıkardı. Necati Tosuner, Behçet Çelik'le televizyondaki söyleşisinin bir yerinde şöyle söylemişti: "Sancı... Sancı... yayımlandığı yıl (yetmişli yıllar) ülke genelinde sadece on tane roman yayımlanmıştı. Şimdilerde ise yılda iki bin roman yayımlanıyor. Bu kadar romanı kim okur? Yayıncısı bile okumaz." Doğru elbette, o kadar romanı kim okur. Zira son yıllarda 70'li yıllarda çıkan kitap sayılarının değil on katı; elli katı, yüz katı, iki yüz katı kitap yayımlanıyor. Yayımlanan dört bin şiir kitabını, üç bin öykü kitabını, iki bin romanı okumak elbette mümkün değil. O zaman yapılan bu kitap sıralamalarına ne tür bir ad vereceğiz ki... Doğal olarak yapılan sıralamanın da duruma daha bir yakışacak olan eski dilde söyleyecek olursak hiçbir kıymet-i harbiyesi olmayacaktır. Zira okunmayan kitaplar arasında listeye alınanları çok gerilerde bırakacak düzeyde nice değerli kitaplar varken, okumayınca nasıl bilinecek ki...

İşin bir diğer yanı ise kendisinden kitap listesi istenen şair, yazarlar asla nesnel olamayacak; okuduğu eş, dost, tanıdık şair, yazarların kitaplarından bir liste oluşturacaktır. Bu durum hemen herkes tarafından bilindiği halde neden hâlâ böyle bir liste istenir ve de gerek yazılı basında gerekse sanalda sanki bir gereklilikmiş gibi listeler hazırlanır ki...

Belki şöyle yapılabilir: Sormaca yapılan yazar veya şair önce yıl içinde okuduğu kitapları sıralar, sonra bunların içinden bir sıralama yapar ki bu da sıralamaya alınmayan şair- yazarları sınırlendireceğinden en iyisi böyle bir sormacanın yapılmaması. Eş - dost şair - yazar kayırmacılığı olmasa sormaca belki amacına ulaşır ama bu da olamayacağına göre...

Ben kendi payıma bu tür listeleri hep yok hükmünde görürüm. Yayımlanan iki bin kitap arasında okunan on beş yirmi romanlık bir sıralamanın ne önemi var. Böyle bir sıralama o çok bilinen deyimlerle "laf ola beri gele" ya da "dost bizi alışverişte görsün" sözlerini doğrulamaktan başka bir şey değildir...

Meral Aydın İPEK

SİVRİSİNEK ORDUSUNA ÇAĞRI

göğümüzden kopuşan yıldızlar
göğsümüzde sönüyor
kederinden sütü kesilen
ağızlar yükseldiğinde
simsiyah tutuluyor ay
ne çok çocuk ölüyor
bu gezegende

ibrahim'in karıncasıyız
ağzımızla su taşıyan
niyetimiz yetmiyor
çiçeklenmiyor ateşimiz
zalimlerin zulmü
hep kazanan canavar

ölümü güzelleyenlere inanmayın
gül çukuru mu sandınız
bu mezarlar neden küçük
boylarını aşmışken yaşadıkları

savaşlar hiç bitmeyecek
her devrin firavunları var
ah medet Tanrım
biz peygamber değiliz

zamanı sürdük her yaramıza
ilaç diye kandırdık kendimizi
ah zaman!
tarihi geçmiş bir merhem
dermanı yok bazı acıların.

Turgut Can ÖZDEMİR

SONE V

Sen anlatırsan onlar dinler, bir gelenek yok.
Belki bugün öyle derler, yarın şöyle derler.
Yine de sen gülersen herkes güler; güçlük yok.
İyi anılmalı insan, bir gün herkes gider.

Bu mürettebat dolu, batıp çıkan geminin
ya da bahtsız ana güvertesi bomboş kalan,
aborda olan; kıyıya sıkışan çeliğin:
Esenlikle varması gereken yeri liman.

Kelimeler hoştur bey, onlarsız öğrenilmez:
anlamalı ve düşünmeli ve üretmeli.
Doğru sonuca yanlış hamlelerle gidilmez;
çözüm tek ve de bütün, bu kimin evrenseli:

Halk açken tok yatılmaz. Hak yoksa devlet mi var?
Yaşam yücelten düzen ilkin adalet kurar.

Peria KAYRA

YAĞMUR SONRASI GÜLEN

yağmur sonrası gülen tabiatla göz göze

geldim... ki, yüzüm yoktu
konuştuk az yüz verince

bir yüz ancak bu kadar benzer
anne dediğim yüze

Gülsüm IŞILDAR

ÜZGÜN AĞAÇLAR ORMANI

Ağaç çok üzülse de
yaprak düşmüştür bir kere
eğilip arasa da yaprağını
bulamaz ödünç gülüşlü baharı,
saksiya ektiğim bahçede
son verdi çayır gülü özgürlüğüne...

Çözdüm aklımın emniyet kemerini
giderken dolu dizgin anılara,
dağlara kırgın bir kaya
nasıl yürürse denize,
otları yakan yazın ağrısını yüklüyorum
kalbimden geçen martılara
ve dişlerimi çektiriyorum
her gece seviyor, sevmiyor,
papatyalarına...

Islak bakışlar döktüğüm yollardan
akarken kaygan duyguların kenti
kimin maskesini söküp atmadık ki,
birbirini boğarken dalgalar
yolunu şaşıran sevgi,
üzünçleri tükenmeyen can/evi...

Yetmişler, seksenler
genç ölmeler kuşağı
İsa'nın çivili avuçlarına bıraktık
yırtılan sloganları,
pos, badem bıyıklarla
kırdığımız potlar yanlış kaynadı
sandığımda saklı denizin parkası,
ellerini saklama söyle
kim atacak ilk taşımızı?

Yanan bir tünelden geçiyor
ömrümle kiraladığım hayat treni
delirmeye biraz mola vermeli,
şimdi herkes kendi şeytanyıyla kanka
taraf tutmadan dönüyorum araf'ta,
artık ne merhaba ne de elveda
süt dişleri dökülen kadınlığıma...

Mine ÖMER

ÖZGÜRLÜĞÜ VURANLARA

toprağın ruhunu aşkla ovan
kuşların şarkısı konar
dallara

içimden sarılmak geçer
ovalara

en neşeli merhabadır
bahçemdeki kuş sesleri
onlar,
vefalı bir gökyüzü bırakarak
uçarlar

kuşlara namlu çeviren avcı!
parmağındaki gürültü
yere düşen kalbidir
küçücük göçmenin

ölüleri sayan
günün damarları çatlar
onlar
özgürlüğümüdü
vurulduklar

Dilek BAYRAM

BİR, İKİ, ÇOK.

Fazla kaçırılmış tıka basa hayatlar kemiği derisinden
görünen hayatlara galip
Doğum lekem, annemin doğum lekesi ikisi de bacadı
İnsanların bazıları sonradan lekeli, lekeler yakından
görünmüyor uzaktan bakınca vicdanda
Dilimin ucunda yine aft çıktı, aft dilimin en ucunda
birikmiş sözcüklerle hayli ahbap
Ben evde çorabımın tekini bulamıyorken, başka yerlerde
çocuğunun ayakkabısının tekini bulamayan...
Çömelip oturuyorum. Oturup da kalkamama hali. Uyuşan
bacaklar.
Bozuk yumurta kokusu var havada.
Çalاکalem çizdiklerin tezgâhta satışta. Bakıp bakıp
geçenler. İşler kesat.
Çok mu dilek mumu yakmışsın bu yaz? Tanrıya epey
yaklaşmışsın. İnsanların çoğu uzaklaşmış.
Herkesin bir türküsü var, kiminin ağıtı, çoğunun yası.
Gözyaşları tükenen hayatlar ağız dolusu gülen hayatlara
galip
Direnmek çoğalmak, direnmek sürünmek, direnmek
sürüklenmek yerlerde
Kör karanlıklardaki gözleri gör bak, nasıl kocaman açılmış
Kapılardaki beyaz tebeşirli çarpıları sile sile yürüyorum.
Çocuklar zillere basıp basıp kaçarken, ben sayıyorum: Bir,
iki, çok. Ortada bir yarış yok.

Hasan EFE

Endoskopi bir tıp terimidir. Bu yazımızda onu kullanıldığı bilimsel alandan ödünç alıp şiire ilgili yazımızda kullanacağız.

Latince bir sözcük olan endoskopi *içeri*yi *görme* anlamındadır. Endo (iç) – skopi (görmek) sözcüklerinin bileşimiyle oluşmuş.

Tıpta vücudun içlerinde bulunan, boşlukları veya organları doğrudan gözlemlemek, izlemek amacıyla kullanılan bir yöntemdir.

Bunun gerçekleşmesi için bir takım tıbbi araç-cihazlar kullanılır. Bunlar çok küçük bir tüp, boru, hortum gibi nesnelerdir. Bunlara *endoskop* denir. Bu cihazlar elle yönetilerek bir aşağı bir yukarı; sağa ve sola oynatılarak görme alanları genişletilebilir. Ayrıca dışarıda bir monitöre veya videoendoskoplara bağlanır ve birden fazla kişi de başkalarının iç organlarını görebilir.

Buradan yola çıkarak şiire bakıldığında benzer yöntem cihazla (endoskop) değil de onun yerine geçebilecek somut ya da soyut *sezi, sezgi, bilgi, his, duyu, duygu* gibi kavramlarla gerçekleşir diyebiliriz.

Bu bakış şairin birikimi, dünyaya bakış açısı, sosyokültürel özellikleri vb gibi etkenlerle doğrudan ilgilidir.

Görme, sezme, vb... alanı dar olan şairin, endoskop'u da sınırlı olacaktır.

Bu durum şairin hem içten hem de dıştan alacağı görüntüleri kısıtlar. Derinlere doğru inemez ve sığı kalır.

Şairin endoskop ile oluşturacağı endoskopik işlev çift yönlü çalışır. Biri kendi içini; diğeri birey, toplum, dünya ve evrenin içini görebilme şeklindedir.

Bunun en güzel örneğini Yunus Emre'de görürüz.

*“Severim ben seni candan içeri
Yolum vardır bu erkandan içeri*

*Beni bende demem bende değilim
Bir ben vardır bende benden içeri”*
(www.antoloji.com'dan)

Bu dizelerde Yunus'un ne kadar derinlere bakıp görebildiğini (endoskopik) sezebiliyoruz. Onun buradaki yani şiirlerdeki *endoskop'u*; dünya görüşü / tasavvuf, sevgi, sezgi, yücelim, alçak gönüllülük, iç görü zenginliği... gibi unsurlardır. Bunlar şairin zihin araçları (duygu, düşünce, bilgi, bellek, akıl vb) ile doğrudan ilişkilidir.

Bir de günümüzden örnek verelim.

Cihan Oğuz *Sniper* şiirinin ilk bölümünde *endoskop'u*nu “sen” öznesine yöneltmiştir.

*“ Sen bir boşluğu sevdin
Orada binlerce harf birleşmeyi bekliyor nafile
Yanına uzanıp bastırmak isterim içindeki çılgılığı, olmaz
Kulağına kışkırtıcı sözler söylesem, sağırsın
Öyleyse bir çırpıda bağlamalıyım ruhuna yapışan
yarasaı
Bu saatten sonra hakikat dediğin en derin pusu
Kendime yeni bir sen yakıştıramam ”*
(Cihan Oğuz, *Akatalpa*, Aralık 2024, sayı 300)

KELEBEĞİN ÖYKÜSÜ

huysuz kanatları değişiyor geceden yüreğe bakışlarının
suskular fecir kızılı...

yıldızlarda aradım köpüğünü itaatkâr denizlerin
dibe çökmüş haresinde tuvalini çapkın süzülüşlerin
tomurcuğa duran cesaretinde budağın dallarımdan dökülen
acıısını

delip geçtin bahar gözlüm
o ince sızının mahveden dürtüsüyle döküldüğüm acıyla
seviştim
etlerime saplanan çılgılığına eğildim kuşların
yakamoz ağrılarını dindim körlüğün kan kırmızısı
çeşmileriyle
olur da sana uğrar diye ben bebeği deli çayların şıvgınlarına
verdim

bulaktan sızarken tanecikleri yemişlerin
bağrı yitik coğrafyaların ham yangınlarına açtım
yağmurdan damıttım nefesi
körpe filizler sağdım
kıyılarına kirpiğin ürpertisini anlattım

şeffaf çöllerin diri güneşlerinde eridim
ebabillerin ayetini üfledim kemige

*anladım
beklemekmiş meğer sevmek özlemek kavuşmak
cennetimmış*

dudakta çırpınan hevesini kanattım menevişlerin
şavkında yandım

*ondan kar beyazmış düşü gelinciğin
kozada kor kor har har sevdaymış kelebeğe dönmeden önce
öyküsü turtulın*

damakta emilen açığıyla damlanın derinlere karıştım
gülüşlerinle tetiklenen renge adanın sırrını yansıdım
sıcağa bastım kirazı
göğsünde terleyen kurumlarını yaladım kehribarların
hayalden çözüldüm
suyun oldum sen göğüm
gözbebeklerine uyanan şafağında sonsuza masmavi
denizleri ışıdım

Şair şiir öznesi, sen'in duygularını (*sevdin, nafile - çaresizlik, içindeki çılgılık*, vb...) kendi endoskop'u ile girerek endoskopik işlevsellik kazandırabiliyor.

Sen'den yola çıkarak “ben” ile bir ilintileme yapıp endoskopi açısını genişletiyor.

Böylece bir değil birçok şiiri *endoskop* ile farklı açılardan bakıp görebiliriz.

SONSUZLUĞUN ÇIPLAK GÖĞSÜ

Unutulmuş fotoğraflar çekmecelerde
Uyuyorlar sanki
Artık kimsenin tanımadığı
Kendi ölümlerini kâğıtta sürdüren
Onlar için
Zaman bir çekmecenin içini dolduruyordu
İşte tanıdık bir yüz
Şimdi yalnızca bir kâğıdın
Kurumuş nefesi olmuş
.
Bir zaman Ankara'da sarmış
Bir fotoğrafa benzeyerek ben de
Bir kapı eşiğinde bekledim açılmayan
Orada kaldım donmuş yoklukta
Zaman kapının altına sıkışmıştı
.
Zaman gösterebilir mi sonsuzluğu
Ama işte o sonsuzluk
Çıplak göğsünü gösterdi bana
Orada
Ne bir gemi vardı
Ne bir liman
Ne de bekleyen bir sevgili
Orada yalnızca
Zamanın kemiklerine asılmış yıldızlar vardı
Onlar da titreyerek sustular

GELECEĞE METHİYE...

Kalıcılığa sığmıyorum
Anlaşılr olmak istiyorum

Beni bilin
Ve anlayın

Yalnızlığımdan tutun
Kalıcılığımı bulun

Beni göremeyeceksiniz
Buna üzülmeğiniz

Size yazımı bırakacağım
Sözcüklerimi
Sesimi ve şiirlerimi

Atomlara tutunmuş titreşimlerimi
Taşlara sevgiyi kazıyan el izlerimi
Bir de yalnızlığımın sessizliğini

Her haykırışımda yırtılır sessizlik
Her sözcüğümle ölür şiirsizlik

Beni bilin
Ve anlayın
Gerisi mi hiçlik...

KIRIK BİR GÖÇ HAVASI

“düşer bir balıkçının tersi olan şey
kirli ağustos! Beni oradan oraya götüren eşya”ⁱ

kırık bir göç havası olurum ben
her ağustos
güz yağmurlarıyla şehre varan
anılar dolusu bir kamyonda
buğday sarısı saçlarım ıslak!

devletle barışık yollarda
telef olan çocuklar gördüm ben
ağlayamayan babalar
evlatlar ki dipsiz bir kuyudur
babaların sinesinde
bir imgeye baba olunca anladım sonunda
o içli babaların ölünceye dek
o kuyuda dövündüklerini

kırık bir göç havası olurum ben
her ağustos
aksakallı keçi
yoksul karabaş
kuşları ürkütmekten ürküttüğüm
ah o küçük dut ağacım
okyanus zannettiğim bir avuç göl
yolunu şaşırmış şaşı balık, topal ördek
taşını yastık yapan dağlarımın erkekleri
ve elleri kızıl gül tutan kadınları
geride bırakan bir kamyonla!

yazılamamış bir şiir gibi bakardı
geride bıraktıklarına nemli gözlerle annem
şehir yolunda bir sürgün ezgiye dönerdi
dilini bilmediğimiz ülkenin yolu
“de lorî lorî, berxêman lorî...”

“yalnızlığın kahverengi organı: düş birikintisi”ⁱⁱ

kim anar şimdi
kurumuş bostan bahçelerinde
ürkekçe yeşermiş bir çocukluğu
düşlerini yitirmemiş bir ozandan başka

kırık bir göç havası olurum ben
her ağustos
güz yağmurlarıyla şehre varan
keder dolusu bir kamyonda
buğday sarısı saçlarım ıslak!

yumurtasının tekini kırdığında
kahrından yurdunu terk eden
kuşları özledim ben!

ⁱ Edip Cansever, Kirli Ağustos.

ⁱⁱ Edip Cansever, Kirli Ağustos.

SEVİL AVŞAR'IN YALNIZLIĞI

Osman Serhat ERKEKLİ

Sevil Avşar yalnızca iyi bir şair değil (benden iyidir) aynı zamanda ekonomi, teknoloji ve siyaset alanında bazı fikirleri ilk kez söylemiş bir düşündürdür. Günümüzdeki ekran egemenliğine ve dolayısıyla cep telefonundan alışverişe yıllar önce dikkat çekmiştir. 2013'de Arap Baharı denilen oyunun aslında bir "sonbahar" olduğunu ilk kez O söylemiştir. 2015'de Fırat Dicle havzasındaki oyunların İsrail'e su sağlamaya çalışan emperyal güçlerle alakalı olduğunu ilk kez O söylemiştir. Ve Büyük Ortadoğu Projesinin temel hedeflerinden biri olarak da vurgulamıştır. Savaşların artık topla tüfekle toprak ve kale kazanmakla değil bilgiyle çiple yapılacağını ilk kez 2013'de O söylemiştir. Hatta Sanayi Devriminden sonra , Enformasyon Devrimi adlı olguya "enformasyon" terimini ilk kez kullanarak işaret edenlerden biri olmuştur. O bilgiye soyut bir mal, soyut bir sermaye; bilgisayara ise çağımızda değişen bir üretim aracı diye bakarak Marksist teoriye yeni bir ekleme yapmıştır. "Trajik Ekran Çağı" (2021) adlı kitabı yeterince alaka görmedi. Zamanla daha iyi anlaşılacak, Sevil Avşar'ın hakkı kendisine teslim edilecektir. Ama o kitaptaki denemeler 2009'dan beri hususiyetle (biri hariç) "Akatalpa"da yayınlanarak tescillendi. Şimdi o kitabını yeniden gözden geçirerek ve yeni yazılar ekleyerek "Enformasyon Devrimi Fakat" adıyla yeni bir dosya oluşturdu.

O'nu tanıdığımda

İstanbul ey büyük kavgaya ey büyük kimsesizlik

Ve

Ölüm biraz da bilinir kimsesi olmak demek

mısralarına hayran kalmıştım.

O benim on sekiz yıllık eşim, hayat arkadaşım, can yoldaşım. O'nun sayesinde akineton ilacı bağımlılığım, sigara ve alkolden kurtuldum. Ve hayatta ilk kez ileri yaşımda mutlu oldum. Yalnız olmadığımı ve bu sayede sevginin de ne kadar mühim olduğunu anladım. Bugünlerde çevremizde Şeref Bilsel, Murat Karacan, Erkan Kara, Yeprem Türk, Ozan Öztepe adlı orta yaşlı şairler var. Ozan geçenlerde mimarlık alanında doktorasını verdi. "Memleketimden İsyen Manzaraları" adlı kitabının dergilerde yayınına nokta koyup; "Kısalar" ve "Benler" adlı yeni şiir dosyaları oluşturmayı düşünüyor. Sevil'in ayrıca Ezel adında bir kızı ve Ferah ile Ebrar adında iki torunu var. On yıldır kirada olsak da evimiz yakında bitecek görünüyor. Maddi bir sıkıntımız yok çok şükür. Bir lokma bir hırka geçinip gidiyoruz.

Onun için yazdığım birkaç dörtlükle yazımı bitireyim:

I

Eylül!

Yeşil yapraklar savruluyor

Sen zaten savrulan birisin

Ben de sana savruluyorum

II

Çitlembiğin tadına

Bakmaya karar versem

O'nu

Kırabilirim

Cansu AYDIN

DİLEK AĞACI

yepyeni bir gün doğuyor güneşin ümitvar sıcaklığında karanlıkta sırtlan korkularımdan kaçarken can havliyle ve kendimi renkli bir ağaçta bulduğum hayat ormanında kamuflaj yapıyorum sevecen bir gülün yüz maskesiyle sakat ruhum dilek ağacı, ona çaput bağlayan kim varsa duraksamadan kırıyor öbür dalını, şimdi söyleyin bana bu cefa yerleşik kabileye mahsus bir ayın mi yoksa?

can acısıyla geçiyor günler suskun bir kabulleniş içinde ve gözyaşı tuzları biriktiriyorum yüksek doruklarca, hakikatler yontuyorum ustalıklı ayna kayalıklardan içlerinde yaşantı düğümleriyle dokunmuş rengarenk sırlar oysa hiçbir hakikatime sığmıyor melâlim gibi hayalim de varoluşsal motiflerle incecik işlediğim şiir dantellerinde teker teker ipliklerine ayırıp da yıpranmış kumaşları anlam okyanusu bir türlü sığamıyor söz gölüne

harebe gönlümde yüce dağlar, farkındayım ve her şeye rağmen

affediyorum: örselenen yaprak

denizinden çıkarılan hınç incisi

şifacı rüzgâr şefkatle pansuman ederken yaralanmış dalları mı

belli değil bundan böyle hangi sızı bana ait, hangisi ötekine bir meçhul bu, mürekkep edilip kalem çalınan o masalsı şiire

göçebe kuşların uzak iklimlerde musikiyle söyleyecekleri

Rıdvan YILDIZ

MINİ KUSUR

Fuara gidiyorum

Kadıköy taraflarına

Kalabalık bir cadde

Etrafta kendimi arıyorum

Soldaki meyhanenin sokağına

Ulaşmadan henüz

Polis çevirdi beni

Mermi yollu suratı yamyassı

Yürüyüşüm sinirine dokundu herhalde

Yağmur kesilmişti

Savaş yetmez mi?

Bir evin balkonu çok ölü görünüyordu

Üzerimi aradı, kimliğimi sordu

Cebimden yalnızlık çıktı

Ekim 2025

Nihan IŞIKER

BİLMEM KAÇINCI SIR

Seçtiğin yolda takıldıysa ayağına taş

Ne yolun suçu vardır ne de taşın!

Seçtiğin yol da senin, taşı da çamuru da...

SON DURAK

Azgın bir denizin dalgaları vuruyor
kendinden geçmiş yorgun kumsalına

Bir el arıyorum bulutların arasından
annemin gözleri düşüyor
yıllar yıllar ötesinden
benimle büyüüp de hiç ölmeyen

Yorgun bir dağa dönüşen
babama bakıyorum annemin gözleriyle
göğsündeki flüt ha sustu ha susacak
tedirgin uçuyor soluğundaki kuşlar
evrenin fisıltısına babam da karışacak

Ortalıkta gezinen nemden
yeni filizler verdiğini
itici olduğunu bilemezdim
siyah lalelerin
su da küf tutarmış
ölüme yakinken öğrendim

Ey gökyüzü
vakit mi tamam
nedir bu anlamsız susmalar
ölü annem içinde sanki
sımsıkı sarılıyor ellerime
kan kırmızı bir ırmak akıyor
yüreğimin odacıklarından
babamı uğurluyoruz
yıllar yıllar önce geldiği yere

GÖMLEK

Şiire acıkmak
bir ilkyaz uğultusu
susamak şiire
dalga dalga büyür
içimizde korusu.

Acı çekmesini de bilir şiir
göstermez yarasını kimseye
gözyaşlarını silmesini de bilir
kalbinden biçtiği mendille.

hangi insana baksam
gözlerinin ferinde şiir
hangi alnı öpsem
yüreğinin terinde şiir.

Şiir seni ne zaman okusam
çiçek donanıyor içimin dalları
her sözcüğün bedenine
diktığın gömlek farklı.

DÜNYA YETERİNCE YOK

madde madde cadde cadde kirpik kirpik haykırıyorum
dünya yetmez
hangi imparatorluktu hangi yıkım hangi kan
çehrelerinde yalnızca öldürmek utkusunu barındıranlar
hızlıca geçiyorum içlerinden
biriktirilmiş birikmişlikle sıkı sıkıya
evlerimiz parklarımız arka odalar
salonlara kattığımız mutfaklar
düzenli bir cinayet yeri soluduğumuz her yer
sana şimdi körülenmiş gözleriyle haykırıyorum
harf harf sözcük sözcük fiil fiil
dönebilir miyiz insana ağır gelmeyen duyguya
koptu bir düşmenin havadaki seyrine duyduğum merak
kırıldı bakışlarını bir muska gibi taşıdığım
başka bir şeyiz artık başka bir şeyden
insan olmanın dışında

molekül molekül hücre hücre nefes nefes
haykırıyorum
neden ayaklarını edindiğim bu mesafe
kendini tuhaflıkla açıklayan mecaz
tutunduğu her şeyi vazgeçilmez sayanlar
hala yok ölmenin ağırlığını ölcek bir tartı
hala bir karıncadan öğreniyoruz neresi yurt
taşıdığımız taşındığımız taşınan
kelimelerin var gücüyle yok sayılmışlar
ama artık biliyorum bilmek sarsıyor boşluğu
kollarını sallamanın karşılığıydı bu sessizlik

köşe köşe bucak bucak gürül gürül
duyuyorum
yok mu aranızda beni ölmekle tartacak!

YÜKSEK TANSİYON

iki diş arasına sıkışan sözcüklerini
zor attılar kendini dışarıya çırpınık

küçük ekmek kırıntısı bile artık çok
ağrısı çeneyi yoruyor kapanmıyor - ağız

açlık grevi bütçe açığı bütün gün
mide bulantısıyla hecelendi durdu

bir titreme telefon sinyali gibi
- üst üste
kansızlık aniden boşaltır kendini

bu kadarına pes dedi ten gıcirtısı
ya tuzlu ayran ya da azıcık şeker

baş belası bu belirsizlik tansiyonu
çantasıbutiktuhafiyedükkanısanki

ne ararsan var

Emin ORHAN

Yazıp yazıp sildiklerim üç sayfa oldu neredeyse.

Hep kopuyorum.

Yazmaya başladığımda ilgisiz bir ses! Bırakıp dönüyorum arkama, kel alaka durum. Alıp atıyorum kâğıdı. Hadi bakalım, yeniden başlıyorum. Bir zırlı. Duymayayım diye kapatmışım cep telefonunun zil sesini. Titreşim açık kalmış. Dikkatim yine dağıldı. Yazıdan kopunca, baktım kim aramış diye.

Reklam.

Bıraktım yazmayı.

Geçtim yan odaya, aldım cep telefonumu, önce gazete haberleri... Çalkantılı siyaset. Yaşam kaos içinde akıp gidiyor. Ülkeler arası ilişkiler, ekonomi, sosyal yaşam hep karamsar. Bıraktım haber okumayı. Feyse geçtim. Herkes kendinden söz ediyor. Yamalı ve yaralı ilişkiler.

Bu ara ekrana bir ileti düştü.

“Abi maçımız var, seni de aramızda görmek istiyoruz.”

Kimin olduğunu önce anlayamadım. Sonra gruptaki arkadaşlarına bakınca anımsadım. Fi tarihinde bir kitapçada karşılaştığımız biri. Benden küçük de sayılmaz.

Birlikte neler konuşup dinlemişiz hiç anımsamıyorum. Sanat edebiyattan söz etmiş olmamız kaçınılmaz, ama bu maç nerden çıktı pek anlam veremedim!

Yaşamında el ve ayağıma sayılı top değen birisiyim. O da maça değil! Beni aralarında görmek istiyor!

Belki beni başka biriyle karıştırmış olabilir mi? diye düşündüm. Bir de “...seni aramızda görmek istiyoruz.” söylemindeki içeriği pek çıkaramadım. Ben, yapılacak karşılaşmanın oyuncularından biri mi, yoksa, izleyici olarak gidilecek, ben de onların arasında aksesuar mı olacağım?

Bu çağrı beni hem meraklandırdı, hem de rahatsız etti.

Odadan çıktım. Bir kahve yapıp oturdum balkondaki koltuğa. Pencerenin bir kanadı açık. Amaçsız amaçsız seyre koyuldum. Kahve bitince bu boşluğu ne kadar kaosla dolu ve yoğun olduğunu fark ettim. Yollar, evler, çarşı Pazar, durak ve bahçelerdeki bu yığın, sürekli devinim halinde. Bu karmaşanın içinde dikkatimi çeken tek şey oldu.

Bütün beden ve yüzler gergin!

Kendime döndün, benim de yüzüm gergin. Bedenimi yokladım, bedenim de!

Birkaç dakika ya geçti ya geçmedi sokaktan bir gürültü.

Annesinin kolundan kopmak isteyen bir çocuk avazı çıktığı kadar bağıyor. Bütün ahali bir halka yapıp çocukla annesini izliyor. Birileri telefona kaydediyor. Kimileri fotoğraf alıyor.

Neyse ki çok uzun sürmedi.

Kalabalık yavaş yavaş dağıldı. Ben öyle sessiz, dingin bir durumda ne kadar kaldığımı farkına varamadım.

Evden çıkıp hızlı adımlarla sokağa karıştım. Gideceğim yer, yön belli değil. Yürüyorum öylesine. Neredeyse bir saate yakın yollardayım. Yürüdükçe açıldım. Rahatladım. Derin nefesler alıp Sakarya Caddesine vardım. Bir çay ocağındaki sıcaklık beni sarıp sarmaladı. Ocağcı beni tanıdığı için sormadan çayı masama koydu. Üçüncü çayda algılarım açıldı. İçim yumuşayınca insan olduğumun ayırına vardım.

GECİKMİŞ ZAMAN

alacakaranlığın fısıltısıyla kaldırılan engelde bir linçten gecemize damlayan kanın soldurduğu güller vardı devrim bahçelerinde ne baharımızın yağmuru kesildi ne kışımızın karı dindi bu yaşa kadar hiç bir işe yaramadı umudumun yankısı sesimizi duymadı kimseler varla yok arası kokusuz ve utangaç çiçekler yüzünden eksildi dünlerimiz arzumuzun ateşinden

yakamızdan düşen dostların içi boş selamıyla karakış geçerken ardımızdan önümüzden yeni çağlara gömüldü kuru kalabalıkların cılız sesi

yüreğimiz kavgamızla büyüdü memleket kadar basit yalnızlıkların amentüsüydü içimizin ısıltıları içinden yıldız geçen çöl de öğrendi sırrımızı terini satanlarla hep omuz omuza kol kolaydı gençliğimin kana ve sana dipdiri uzanası vardı

ay küçülüp geçerken gecemizden uluorta ne zaman durdu damarlarımızda şırl şırl ne başımızda yağmur ne de alnımızda ter yuvasını bozmak için göçmen kuşların dağlarda eşkıya gibi kaç kere yarılacak geceyi her renye gülümseyenlerle beraber

gözden geçirilmiş ya da gözden çıkarılmış her soruda sustuk yanlış tuzaklar yüzünden çekilmiş zamanın kuytusunda bir gölge gibi senin güzelliğin koruyordu dişiliğini benim hıncım beni sevince güzelleşiyordu sözün ve yüzün her kış uykusunda dualar çareydi dirilmeye sesimizdeki gizli kuşkuyla alışıyorduk ölmeye

Kalkıp kitapçılara yöneldim. Bu ayın dergilerini raflardan bakıp inceler, ilgimi çekenleri de alırım, diye düşündüm. Çay parası verirken kapının önünden geçen bir kadın ve çocuk takıldı gözüme. Bugün balkondan gördüklerim!

Düştüm peşlerine, onlar önden ben arkadan...

Tam da benim dergi alacağım kitapçının kapısından attılar adımlarını.

Gülümsedim!

Hiç gülmeyen bu toplumda belki de bugün ilk gülen benim.

Çocuğun ağlamasının nedeni buymuş!

Kitapçıya gidip kitap, bilim teknik ve resimli çizgi dergileri almak. İçeride epey oyalandılar. Çıkarken ellerindeki poşetten Tübitak kitapları ve birkaç mizah dergisi boyunlarını büküp çocukla annesine bakıyorlardı.

Kitapçıdan çıktığımda beni maça davet edeni çoktan unutmuştum.

BURSA FLANÖRÜ, 4

Ramis DARA

Hemen her ortamda sıkılıp dışarıya meylettim. Açık havaya. Dogmalara bağlanmadım. Hiç iktidar olmadım, hiç iktidarı desteklemedim. Hiç mal mülk sahibi olmaya çalışmadım. Emekli ikramiyemle edindiğim başımı sokacağım minyatür ev dışında bir şey edinmedim. Kuşlar kadar hafifim.

Yayımladığım kitapların çoğu için ağaçlara üzüldüm.

Ararken, değişirken, dönüşürken kendim değil, gibi oldum. Kendime benzer gibi oldum.

*

Son günlerde bir kuşum öldü diye baya baya üzüldüyüm. Dün akşam onun ölmediğini öğrenince sevindim.

Gecelerini bahçemdeki erguvanda geçiren –yerleşmiş göçmen– bir kumru çifti var. Bunlardan biri dört beş gecesini yalnız geçirince eşinin öldüğüne hükmetmiştim. Baktım, bu akşam geceye yeniden çift giriyor kumrular. Şaşırdım ve sevindim.

–Demek birkaç gün bir kırgınlık yaşamışlar ya da birinin bu birliktelik canına tak demiş ve ayrılığı denemiş, sonra yeniden anıların ve eski can'ın nefesini-tüylerini özleyip dönmüş.

*

Dışarısı cehennem olabilir. Başkası cehennem olabilir. Sen kendi günlük, anlık, saatlik (hangisi mümkünse o sırada) yeryüzü cennetini kuralısın. Yoksa yaşıyor olmanın anlamını ıskalarsın.

Güzse güz. İmkânlarına bak: Yaz vakti sadece akşam ve sadece sabah açan iki çiçek, güzde aynı anda açılıysa bunu fark et. Pembeyi, moru fark et. Gözüne çöp pislik gibi gelen yüzlerce erguvan tohumunu fark et. Sürekli budanan ağaççıktaki küçük yuvada çatlamadan kalan yumurtayı fark et. Yumurtada çıkmadan kalan öz mü, uçan kardeşi mi daha şanslı bilemesen de uçup gitmiş olana şans dile.

*

Buldum onu. Tenime dokundu. Tinime değdi. Sevindim. Tutmalıyım, yaymalıyım. Birkaç dakika da olsa. Çünkü yaşayan benim. Onunsa yaşaması için bana ihtiyacı var.

*

–Hayatta akçaağaç çiçekleri kadar fark ettirmeden dünyayı az bulunur ince bir güzellik bombardımanına tutan bitkilerin kaydını tutan merkezler sadece ölümlü insan kalpleri midir, anlı sanlı insanlığın bunlara ayırdığı bir finansman yok mudur?

–Öyle bir uygarlığın gün gelip kurulacağına inanç olmasa bu nobranlıklar ortasında ayakta kalınabilir mi?

*

Hep hep, gurbetteymişim de tatilde eve dönünce anne babama bir şeyler anlatacakmışım gibi geliyor bir an içimden. Sonra artık o evin viran olduğunu, anne babamın beni beklemediğini, anlatacak şeyimin bulunmadığını, anlatsam da dinleyemeyeceklerini fark ediyorum.

Bunu buraya yazdım ki, ayaklarım suya ersin, bu duyguyu, o küçük hayal kırıklığını, artık daha az yaşayayım.

*

Bugün yolda sonbaharı gördüm. İki dirhem bir çekirdekle, salaş arası, kendisine yakıştırdığı hoş bir kıyafet vardı üzerinde. Huzur içinde görünüyordu ve huzur saçıyordu. Gülümsememe gülümsemeye karşılık verdi. Sanki aklımız biraz birbirimizde kalarak, o yoluna, ben yoluma devam ettim...

İlkbahar Fransızcada "ilk zaman" anlamına gelen bir kelimeyken; sonbahar biraz "artmış, zenginleşmiş" gibi bir anlama gelir.

Biz, yazın iki yanındaki mevsimin birine "ilk" diğerine "son" bahar demişiz.

İki dilin, şairleri belirsiz doğal şiiri de, bana çok hoş ve dolu geliyor. Sonbaharı bu duygularla esenliyorum.

*

Soyut mevsim güzellikleri yapmaktan bıkmadın mı dedi bana biraz kırgın bir tonla. Boş bulunup, anlamadığımı söyledim, sonra da önerisinin ne olduğunu sordum. Yüzüme bakar gibi yaptı ve konuşmadan gitti. Onu anlamıştım, ama iş isten geçmişti.

*

Bu yıl apartmanlar ve erguvanlarımın gölgesindeki minyatür bahçemde ancak bir kök kadife açtırabildim. O da yaz bittikten sonra. Az önce bunların fotoğrafını çekmeye çıkmıştım ki gökten sol omzuma sertçe bir cisim çarptı. Kim attı bu taşı merakıyla kafamı kaldırmıştım ki çatıdan bana bakan bir kargayla göz göze geldim.

Birinin bana taş atmadığına sevinirken, karganın cevizini telef etmesine üzüldüm. Zavalılık omuzlarımı bürüyen saçlarla iyice devasa hale gelen kafamı yosunlu bir kayalık mı zannetmişti, yoksa kendisi dururken çiçekleri sevmeme mi içermişti?

Ya da belki de beni, çiçek yetiştirdiğim, sevdiğim için, ödüllendirmek istemişti.

Tuttum, cevizi afiyetle yedim.

*

Her yazsonuyla sonbahar, Gökçeören'den Bursa'ya börtölce getirip satan köylü anneden nihayet ergenlik ülkemin bu sihirli sebzesini satın alabildim. Bu yıl hep başkalarından almıştım.

"Koca tarla yandı, olmadı," diye açıkladı durumu annecik. "Yalnız gölgedekiler kaldı."

Baktım, güneş sadece börtölceleri değil, Aynur anneciği de kavurmuş gibiydi: 80'lerinde var sanıyordum, 67 yaşındaymış. Bir çağrışımla üzüldüm: Annem bembeyaz tenli ve adeta pembecik yanaklıydı ama, babam bunun gibi zapzayıf, kırsı buruş idi. Neyse ki babam annemden on yıl daha uzun yaşamıştı; Aynur anne de, sağlık esenlik içinde, dilerim 80'lerini görürdü.

Sonra yürüdüm ve bunları parktaki misafirlerden Gümüşü akçaağaca anlattım.

*

Yazmak altın dengeyi bulma arayışıdır: Çalatuş yazar ortalamaya razı olursan gübre olursun; mükemmelliyetçilik için mıcıkla babam mıcıkla, sentetik, yapay.

*

Kitabın açık sayfasının üzerine çıkıp gelen minik karıncaya bakarken: Ruhumuz kararınca, canlan, der bir karınca. Bir anlamcık oluşur, karınca kararınca.

*

Bursa Edebiyat günlerinin 17'si düzenlenmiş. 1996'da ilkinin ve sonrakileri düzenlerken bizlerin yaptığımız gibi etkinlikten önce bildiriler toplanıp kitaplaştırılmış. Buna sevindim.

Sonra, son dönem yayımladığı Bursa kitaplarıyla öne gelen Ekrem Hayri Peker dostumun lütfedip ulaştırdığı etkinlik kitabına şöyle bir göz attım, "Bursayı Anlamak" genel başlığı altında farklı bir anlayışla hazırlanmış bu son edebiyat günleri. Bu da iyi. Ancak Bursa kent kültürü üzerine sayısız kitap yayımlamış yazarlarla, Bursa'da yaşayan günümüz edebiyatında yerleri olan edebiyat insanlarının etkinlikte yer almaması, yer almak bir yana, ilgili metinlerde bile adlarının anılmaması için özel çaba harcanması, tuhaf ötesi bir şey olmuş.

RÜZGÂR İMİŞ MUTLAK OLAN

Ne kaldı geriye dağları titreten o aşktan?

Başım öne eğik, yüreğim o dağlardan da ağır,
bata çıka yürüyorum
sonundan ürktüğüm o çamurlu taşlı yolda.

Ah ben coşkun dere iken,
ah ben dağ iken,
kayalıklarda uğuldayan rüzgâr iken
şimdi bakıyorum kaldırıma düşmüş
sarı çınar yaprağına
ve hayatımın özeti
bu çamurlu taşlı yola.

Kayalar mı?
Gençliğim ve iyimserliğim kadar sağlam bilirdim
ama öğrendim artık sağlamlık mişli geçmiş zaman.

Irmaklar mı?
Sevinçliydim, coşkuyla akardı kanım.
her insanda yeni bir kapı,
her çiçekte aşkı arardım.
Ama şimdi ırmaklar da mişli geçmiş zaman.

Mutlak olan zamanın değirmeni.
Gıcırdayan dişleriyle öğüttü aşklarımı ve iyimserliğimi,
tozlu bir bilgelik tutuşturdu elime
azıcık oyalanayım diye.

Rüzgâr imiş mutlak olan.

12 Ekim 2025

Neslihan DAĞLI**KUŞLARIN BAHARI**

İnciler ağlamışım şaraba dökülürken mavilerim
Şiirim sevdalı şehrim sudaki izim
Gecenin rengi uzaklarımin yakını
Yalnızlık senfonileri dinledim
Şarkılar söyledim
Sesini duyamasam da
Görmediğim zamanlara
Kuşların baharı beklediği gibi bekledim

**BİR KÂBUSTAN AKILDA
KALANLAR**

toprak yolda bulutlara ilerleyen yolcusuz ve sürücüsüz at arabası
benden de selam söyle göklerdeki babamıza
çıkınımda biraz azık, buruk iki yeşil elma
tükürüyor böcekler arka bahçede kesmükleri
duvarlarda duaların bin yıllık beyhude izi
örtüyor yüzümü kiramen kâtibinin ak cübbesi
ve bir rüzgâr
yalnız uğultular

uğultular

uğultular

ben adını sayıklıyorum
oysa duyan yok vebalı sesimi
masif abanoz masada vazo çatlıyor
bir şövalye son kez geçiyor elinde incil ve teber
son barbarın çentiği de çoktan unutulmuş rennes kıyısında
kalabalıklar heyulası başka kentlerde fabrikaya yazılıyor
yevmiye üç yüz seksen lira, bir parça ekmek, bir tas çorba
ben adını sayıklıyorum yine
“leyla”, bir daha nerede göreceğim seni?
ateşler içinde kaldığımda alınma
sirkeli çaputlar bağlayan ince ellerin nerede?
ben senden bahsediyorum
ve eksiliyor gökkuşağında bir renk daha.
kadınım,
bana karanlıktan daha iyi bir hediye yakıştıramadın mı?

Emre EROL**KAOSTAKİ DÜZEN**

Tozlu masamda iki bardak gördüm bugün:
Biri masanın bir ucunda, öbürü diğer ucunda,
Birkaç kül parçası, birkaç desen, biraz da porselen;
Bardaklar sahip oldukları azıcık suya aşına,
Tabakta kalan kırıntılarsa fazla yakın uzaklığıma;
Bardaklar birikiyor her gün, küller yavaşça dağılıyor,
Tozları silip süpürsem de zaman zaman
Entropi beni sevmiyor; ve benim için bir tür
Mikrokosmos olan odamda, zihnim dağılıp toplanıyor,
Desenler aşkın bir düzensizliğin düzeniyle
Kaosu yaşanılabilir kılıyor.

Yayın Yönetmeni : Ramis Dara
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Halim Çiftçi
Yazışma ve posta kargo adresi : PK 68 16361 Ulucami – BURSA
E- Posta : akatalpa@hotmail.com
Yayın Türü : Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 – 7685

İsteyen herkes akatalpa sitesinden kâğıt çıkışı alabilir.

Ocak 2000’de Bursa’da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özcelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi
Akatalpa (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının katkılarıyla yayımlanmaktadır.